KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
TEKNISKA KONTORET

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2015 -05- 13
Diarienr 2015/94 Aktbilaga 2
Dpb:

Nödvattenpolicy

1. SAMMANFATTNING

Denna policy hanterar nödvatten för abonnenter anslutna till det kommunala dricksvattennätet.
I händelse av nödvattenförsörjning prioriteras verksamheter där dricksvatten är nödvändigt för överlevnad. I Sala kommun prioriteras främst äldreboenden. Övrig prioritering framgår av handlingsplanen som till skillnad från denna politiskt antagna policy är ett praktiskt arbetsdokument. Verksamheter som är beroende av dricksvatten för sin produktion prioriteras ej.

Vid totalt avbrott i dricksvattenleveransen eller då vattnet är förorenat på sådant sätt att det ej blir drickbart efter kokning ska skolor stänga. Förskolor och fritids ska ha öppet.

2. INLEDNING

2013 försörjdes 13 476 personer av dricksvatten från Knipkällans vattenverk. Det producerade dygnsmedelvärdet var 4025 m³. Vattnet distribueras till Sala tätort, samt Västerfärnebo, Salbohed, Kila och Saladamm. Ett större haveri på huvudvattenledningen, kontaminering av vattentäkterna, större strömavbrott eller förstört vattenverk skulle innebära mycket stora konsekvenser för dricksvattenförsörjningen. Livsmedelsverkets försörjningsmål för överlevnad innebär att VA-verksamheten i Sala behöver leverera ca 70 m³ dricksvatten via nödvattentankar inom ett dygn, om leveransen från Knipkällan avbryts. Vid en nödvattensituation i hela Sala tätort har inte kommunen tillräckliga resurser, varken vad gäller material, personal eller tankbilar, för att kunna hantera situationen utan hjälp av andra.

Enligt "lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap" ska kommunen vara förberedd på extraordinära händelser som påverkar verksamheten.
Ansvarsprincipen är grundläggande för svensk beredskap och där står att den som normalt är ansvarig för en samhällsfunktion har motsvarande ansvar under en kris. Detta innebär att Sala kommun alltid är ansvarig för att förse de anslutna medborgarna med dricksvatten för överlevnadsbehov.

Kommunstyrelsens förvaltning
Tekniska kontoret

3. SYFTE

Syftet med denna nödvattenpolicy är att säkerställa en fungerande dricksvattenleverans i Sala kommun enligt de överlevnadsbehov som Livsmedelsverket fastställt, i det fall den ordinarie dricksvattenförsörjningen slås ut. Detta dokument behandlar scenariot då inget vatten finns i det kommunala vattenledningsnätet i hela Sala kommun. Övriga scenarier och de prioriteringar som gäller då beskrivs i handlingsplanen. Policyn är ett politiskt antaget dokument som skall fastställa vilka verksamheter som prioriteras i händelse av nödvattenförsörjning. Handlingsplanen bygger på policyn men saknar politiskt beslut och är en praktisk plan att arbeta efter i en nödvatten-situation.

3.1 Definitioner

Enligt Livsmedelsverket definieras ett **nödvatten** som "dricksvatten som tillhandahålls utan att nyttja den ordinarie distributionsanläggningen, till exempel via nödvattentankar eller tankbilar".
Ett **reservvatten** däremot distribueras via det ordinarie ledningsnätet men har sitt ursprung i en alternativ källa eller alternativ huvudledning.

4. OMFATTNING

Att förse hela Sala kommun med nödvatten kräver ett enormt logistiskt arbete och att utrustning lånas från närliggande kommuner samt VAKA. VAKA bildades år 2004 av Livsmedelsverket och består av experter inom dricksvattenproduktion, miljöskydd, laboratorieverksamhet och räddningstjänst. Syftet med VAKA är att ge rådgivning och expertstöd under svåra förhållanden. Från något av VAKAs nödvattenlager kan även nödvattenutrustning lånas.

Det är viktigt att inse att nödvattenförsörjning är ett mycket tids- och personalkrävande arbete som kräver gedigen förberedelse. Att placera ut nödvattentankar med cirka 500 meters avstånd betyder att många personer behöver arbeta i skift med exempelvis utkörning, påfyllning och bevakning av tankarna. Utöver Tekniska kontoret så påverkas särskilt Vård och omsorg då de behöver bistå de som inte själva kan hämta vatten. Vattenberoende verksamheter och företag kan bli tvungna att stänga ned sin verksamhet under denna tid. Hela Sala kommun skulle påverkas kraftigt av en nödvattensituation.

Kommunstyrelsens förvaltning
Tekniska kontoret

5. ANSVAR

Fastighetsägarens ansvar:

- Reducera sin vattenförbrukning vid begränsad vattentillgång enligt VA-huvudmannens anvisningar

VA-huvudmannens ansvar:

- Vid nödvattenförsörjning tillhandahålla dricksvatten för överlevnadsbehov genom att placera ut dricksvattentankar på förutbestämda platser i kommunen. Målet är att ingen abonnent ska ha längre än 500 meter till dricksvattentank.
- Tillhandahålla ett säkert dricksvatten som uppfyller myndigheternas krav, detta gäller även för nödvatten

VA-huvudmannen ansvarar EJ för:

- Leverans av ett visst vattentryck eller viss vattenmängd
- Tillhandahållande av vatten för sanitet och hygien samt tillfälliga toalettlösningar
- Vatten för spolning av toaletter
- Utdelning av kärl att hämta vatten i
- Utdelning av nödvatten till de som inte själva kan ta sig till hämtplatser

6. MÅL FÖR NÖDVATTENFÖRSÖRJNING

3-5 liter dricksvatten per person och dag antas täcka överlevnadsbehovet för vuxna människor i de flesta situationer. Efter tre dygn ökar behovet då även vatten för personlig hygien krävs.

Sala kommuns mål för nödvattenförsörjning är upprättade enligt Livsmedelsverkets råd om vattenbehov för överlevnad, se tabell nedan:

Tabell 1: Livsmedelsverkets råd om vattenbehov för överlevnad (www.slv.se)

Tidsram	Mängd dricksvatten till hushåll, förskolor, fritids	Mängd dricksvatten till äldreboenden
Inom ett dygn	5 l/p, d	15 l/säng, d
Inom högst 3 dygn	15 l/p, d	50 l/säng, d
Inom några månader	50 – 100 l/p, d	150 l/säng, d

Dricksvatten levereras via tankar placerade på förutbestämda platser i kommunen. Enligt Livsmedelsverket bör nödvattentankar placeras så att samtliga boende i tätbebyggt område har maximalt 500 meter till närmsta hämtningsplats. Nödvattentankarna bör om möjligt placeras på platser som, förutom de inbördes avstånden, är lättillgängliga både för lastbilar som fyller på tankarna samt

medborgare som kommer med bil. Att platsen är tillgänglig kan vara viktigare än att avståndet understiger 500 meter.

I Sala innebär dessa riktlinjer att nödvattentankar för allmänheten placeras ut på ca 35 platser (karta finns i handlingsplanen).

7. PRIORITERADE ABONNENTER

Nödvattenförsörjning tar endast hänsyn till prioriterad dricksvattendistribution. I Sala kommun prioriteras verksamheter där vatten är nödvändigt för överlevnad.

Enligt Livsmedelsverket kännetecknas abonnenter med särskilda behov av att störningar i vattenleverans och vattenkvalitet ger allvarligare konsekvenser än för andra abonnenter, exempelvis kan dricksvattenbrist vara direkt livshotande. I Sala kommun prioriteras i första hand äldreboenden. Prioriterade verksamheter är de första att levereras dricksvatten via nödvattentankar, enligt prioriteringslista som återfinns i handlingsplanen.

Verksamheter som är beroende av dricksvatten för sin produktion prioriteras ej. VA-huvudmannen ska ej anses ekonomiskt ansvarig för eventuell förlorad inkomst orsakad av produktionsbortfall under tiden då vattenleveransen är avstängd eller minskad. VA-huvudmannen ska proaktivt informera berörda verksamheter om hur en nödvattensituation skulle påverka deras vattentillgång så att de själva sedan kan genomföra lämpliga åtgärder inför en eventuell nödvattensituation.

Vid totalt avbrott i dricksvattenleveranser ska förskolor och fritids hålla öppet och bedriva sin verksamhet. Skolor ska stänga sin verksamhet vid totalt avbrott i dricksvattenleveransen samt när vattnet är förorenat på sådant sätt att det ej blir drickbart efter kokning.

8. SEKRETESS

Hela handlingsplanen skall sekretessbeläggas enligt Offentlighets- och sekretesslagen 2009:400 18 kap 13§.